"Gelecekte şehirlerimiz sünger şehir anlayışıyla planlanmalı"

Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nden (OMÜ) Doç. Dr. Harun Reşit Bağcı, suyun bol olduğu dönemlerde depolanmasını, kurak dönemlerde ise kontrollü şekilde kullanılmasını esas alan 'sünger şehir' yaklaşımının geleceğin şehir planlamasında hayata geçirilmesi gerektiğini belirterek, "Geleceğin şehirlerinin sünger şehir anlayışıyla planlanması gerekli" dedi.

OMÜ İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Harun Reşit Bağcı, iklim değişikliğinin etkilerine karşı şehirlerin doğru planlanması gerektiğini, suyun depolanmasını sağlayan sünger şehir yaklaşımının yaygınlaştırılmasının, tarım ve orman alanlarının korunmasının gelecekte yaşanabilecek kuraklık, taşkın ve diğer afet risklerinin azaltılmasında önemli rol oynayacağını söyledi.

İklim değişikliğinin gelecekte şehirler üzerinde önemli etkiler oluşturacağını belirten Doç. Dr. Bağcı, "Şehirlerimizin daha güvenli, yaşanabilir ve konforlu olması için bu değişiklikleri önceden öngörerek planlamalar yapmamız gerekiyor. Son dönemde dünyada klimatik konfor arayışı giderek yaygınlaşıyor. Bilim insanlarının geliştirdiği analiz ve projeler sayesinde şehirlerde klimatik açıdan uygun alanların belirlenmesi büyük önem kazandı. Şehirlerimizi iklimsel açıdan doğru konumlandırdığımızda hem yazın serinlemek hem de kışın ısınmak için harcanan enerji azalacak" diye konuştu.

'ŞEHİRLER İKLİMSEL AÇIDAN DOĞRU ALANLARDA KURULMALI'

Şehirlerin kurulacağı alanların iklimsel açıdan doğru seçilmesi gerektiğini ifade eden Doç. Dr. Bağcı, "Bunun yanında daha temiz hava ile ideal sıcaklık ve nem koşulları yaşam kalitesini artıracak. Bu nedenle geleceğin şehirleri iklimsel açıdan doğru alanlarda kurulmalı. Afetsellik açısından yer seçimi ne kadar önemliyse, şehirlerin kurulacağı alanların iklimsel açıdan doğru seçilmesi de en az o kadar önem taşıyor. Sıcaklık ve nem bakımından uygun alanlar yerleşim alanı olarak tercih edilmeli, yapılacak düzenlemelerle iklimsel koşullar

daha ideal seviyelere taşınmalı. Aynı koşullarda yapılan ölçümlerde kırsal alanlarla şehir merkezleri ya da park ve bahçelerle binaların ve araçların yoğun olduğu bölgeler arasında 3-4 santigrat dereceye varan sıcaklık farkları görüyoruz. Bu durum kent iklimi kavramını ortaya çıkarıyor. Araç ve yaya trafiğinin yoğun olduğu, binaların birbirine yakın konumlandığı ve yapay yüzeylerin fazla olduğu alanlarda sıcaklık daha yüksek seviyelere ulaşıyor. Bu da klimatik konforu düşürüyor. Dolayısıyla geleceğin şehirleri klimatik açıdan daha konforlu alanlarda konumlandırılmalı. Hava koşullarındaki düzensizlik de önemli bir konu. İklim değişikliğiyle birlikte yağış rejimleri ve sıcaklık koşulları değişiyor, yağışın yıl içindeki dağılımı farklılaşıyor. Bazı yıllar kurak, bazı yıllar ise çok yağışlı geçiyor. Nitekim 2025 yılında Türkiye'nin birçok şehrinde kuraklık yaşandı ve su kesintileri başladı. Ancak 2026'da kısa süre içinde çok daha fazla yağış düştü, kuruyan barajlar ve göller yeniden doldu. Gelecekte de bu tür iklimsel kararsızlıkların devam edeceğini öngörüyoruz. Bu nedenle buna hazırlıklı olmamız gerekiyor" ifadelerini kullandı.

'TAŞKINLAR ENGELLENEREK KURAKLIK AZALTILABİLİR'

Sünger şehir planlamasının Uzak Doğu ülkeleri tarafından çok iyi uygulandığını belirten Doç. Dr. Bağcı, şöyle konuştu: "Sünger şehir yaklaşımı son derece önemli. Yani suyun

bol olduğu dönemlerde suyu bünyesinde tutabilen, depolayabilen ve kurak dönemlerde bu suyu yavaş yavaş şebekeye aktararak insanların kullanımına sunabilen şehirlerden bahsediyoruz. Bu yaklaşım hem taşkınların önüne geçebilmek hem de kuraklığın şehirlerde oluşturduğu olumsuz etkileri azaltabilmek açısından hayati önem taşıyor. Bu nedenle geleceğin şehirlerinin sünger şehir anlayışıyla planlanması gerektiğini ifade ediyoruz. Özellikle Uzak Doğu'da Japonya, Çin ve Kore'de bu alanda çok önemli çalışmalar yürütülüyor." (DHA)